

Rakennetun ympäristön
tiedon yhteentoimivuus

Yhteentoimivuus -info

Rakennetun ympäristön
yhteentoimivuustyön
tulosten käyttöönotto
4.6.2025

9.00-9.10 Alkusanat ja tilaisuuden tavoite

Anssi Hänninen, ympäristöministeriö

9.10-9.30 Uusimmat tulokset Ryhti-hankkeesta

- Sanastotyö tietomallikäsitteistä – Katri Seppälä, Sanastokeskus
- Rasti2-projekti – Tiina Perttula, Ramboll

9.30-10.15 Miten rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulokset saadaan otettua käyttöön?

- Yhteentoimivuustyön tulokset käyttöön –projektin esittely – Kaisu Laitinen, Ramboll
- Paneelikeskustelu: Puheenvuoroja Ryhti-tulosten käyttöönottajilta. Panelisteina Tiina Perttula (Ramboll), Outi Maisalmi (Väylävirasto) ja Teija Soini (Helsingin kaupunki)
- Tiekartta rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulosten käyttöönottoon – Kaisu Laitinen, Ramboll

10.15-10.25 Kysymykset ja kommentit

10.25-10.30 Mitä tästä eteenpäin ja miten voit osallistua?

Rakentamisen tieto- ja informaatiomallit – käsitteiden käytön selkeyttäminen ja yhtenäistäminen

Rakennetun ympäristön yhteentoimivuusinfo 4.6.2025

Katri Seppälä, Sanastokeskus ry

Tehtävä ja tuotokset

- tilaaja: ympäristöministeriö
- tehtävä: ehdotus rakentamisen tietomalleihin liittyvien keskeisten käsitteiden selkeyttämiseksi ja käytön yhtenäistämiseksi
- tuotokset
 - 21 käsitteen sanasto
 - 3 käsitteistä lainattu sellaisenaan Rakennetun ympäristön pääsanastosta
 - suomenkieliset määritelmät, huomautukset ja käsitejärjestelmäkaavio
 - ehdotuksia ruotsin- ja englanninkielisistä vastineista
 - loppuraportti
 - perustelut sanastossa tehdyille valinnoille
 - esimerkkejä sanastoon sisältyvien ehdotusten vaikutuksista
 - ehdotus lisätoimenpiteistä

Työryhmä

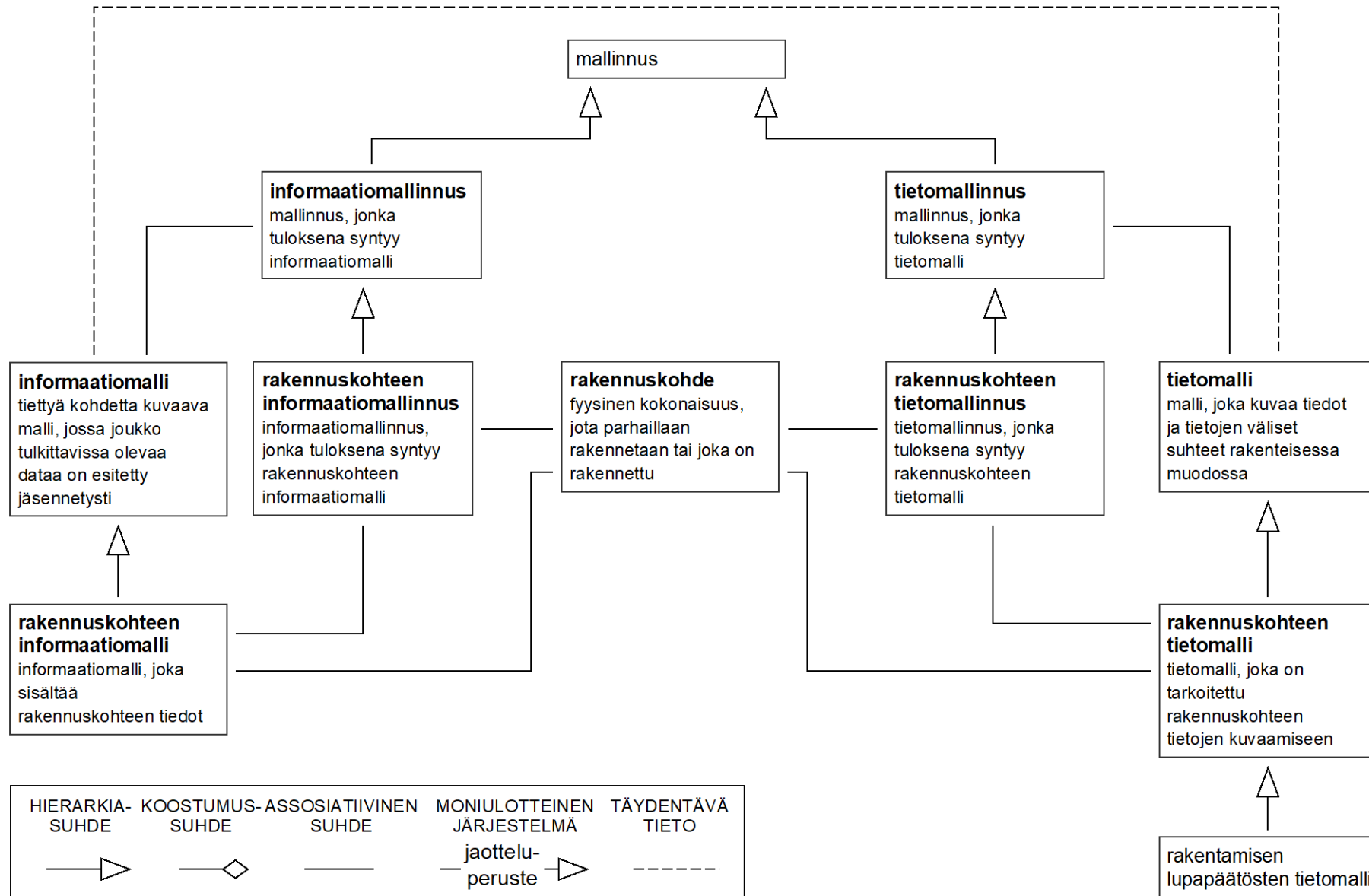
- Jani Kemppainen, Talonrakennusteollisuus ry
- Annina Lehikoinen, Rakennustietomalli Oy
- Juha Liukas, Sitowise Oy
- Vesa Putkonen, ympäristöministeriö
- Janne Rinta-Mänty, Helsingin kaupunki

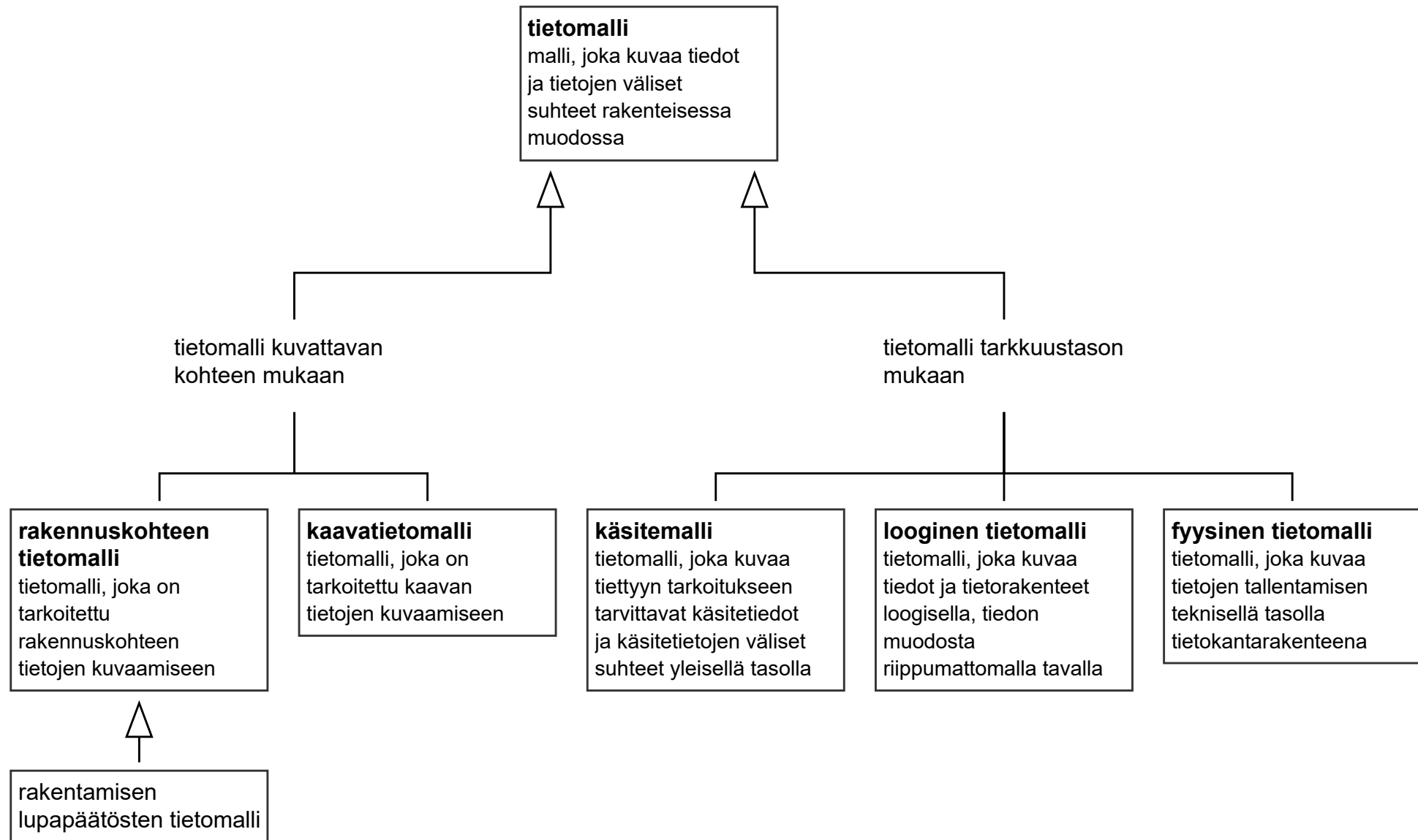
Selvitystyön tavoitteita

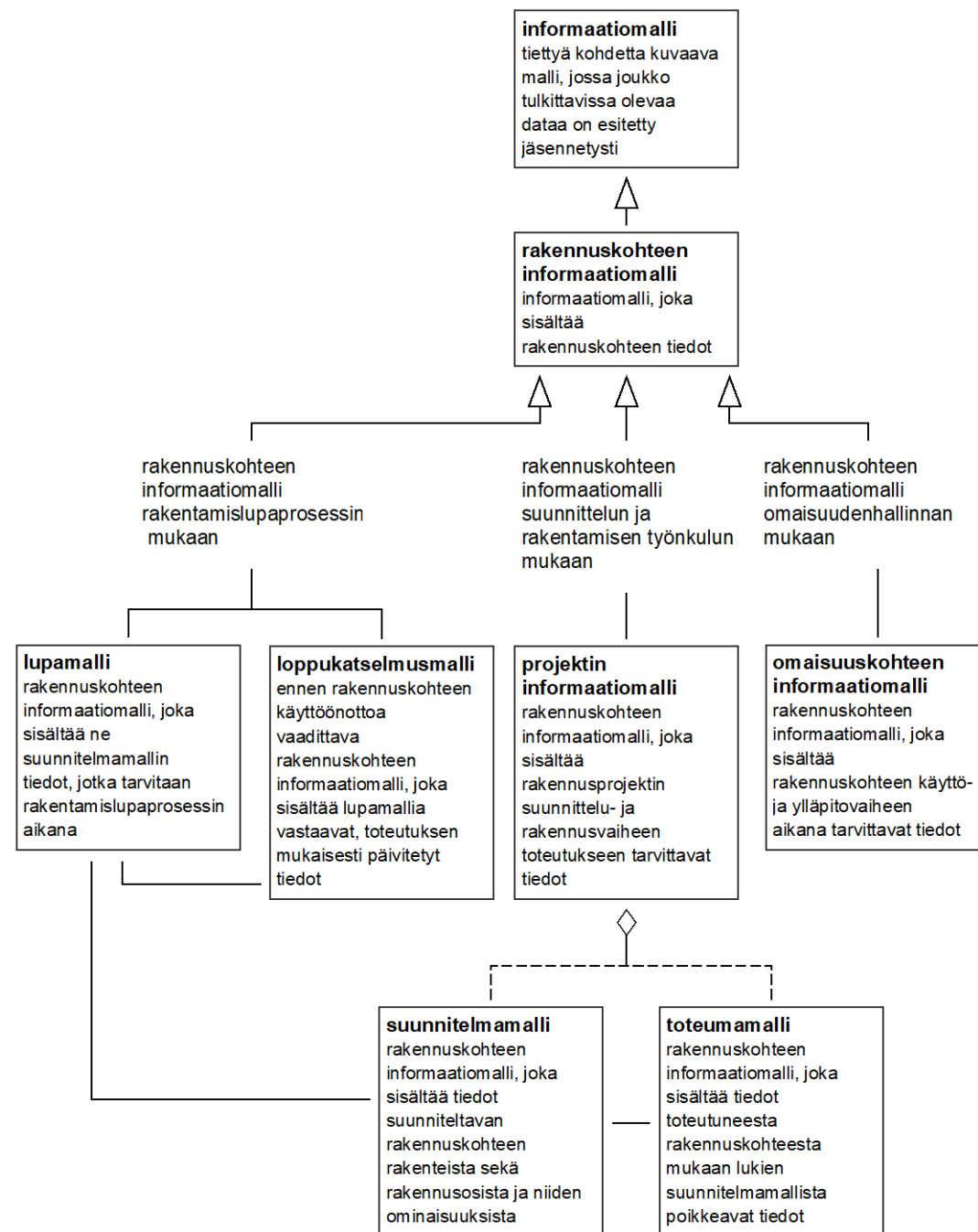
- huomioida
 - sekä talonrakennuksen että infrarakentamisen tarpeet
 - tieto- ja informaatiomallin erot
 - tietomallien tarkkuustason ja kuvattavan kohteen mukaiset tarkastelunäkökulmat
 - informaatiomallien rakentamislupaprosessin, suunnittelun ja rakentamisen työnkulun ja omaisuudenhallinnan mukaiset tarkastelunäkökulmat

Tietomalli ja informaatiomalli

Sanaokeskus

Ehdotettuja lisätoimenpiteitä

- sanaston kommenttikierroksen järjestäminen
- lainsäädännön käsitetarpeiden tarkempi selvittäminen säädösvalmistelijoiden kanssa
- muokkauksia ja lisäyksiä Rakennetun ympäristön pääsanastoon
- muutoksia Rakennetun ympäristön pääsanastoa ja rakentamislakia hyödyntäviin
 - tietomallien luokkiin, attribuutteihin ja kuvausteksteihin
 - koodistoihin (kuten Rakennuksen tietomallin laji)
 - järjestelmiin (kuten Ryhti-järjestelmä)

Kiitos!

Rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulokset käyttöön -projekti

Työryhmä

Ympäristöministeriö (Tilaa ja työn ohjaus)

Anssi Hänninen
Juhana Rautiainen
Juha-Pekka Maijala
Sanya Schubak

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ramboll Finland Oy (pääkonsultti)

Kaisu Laitinen
Anne-Mari Koivisto
Johanna Jalas
Heli Backman

Päävastuu sisällöstä,
toimenpiteistä ja
raportoinnista

KIRA-InnoHub ry (alikeskustelija)

Teemu Lehtinen

Yhteentoimivuusinfot
ja sidosryhmätyö

Rakennustietomalli Oy (alikeskustelija)

Sidosryhmätyö ja
koulutusmateriaalit

Työn tavoitteet

- Työn toteutusta ohjaavia lähtökohtia:
 - Varmistetaan tehdyn työn jatkuvuus tulevina vuosina pienemmällä resursoinnilla.
 - Madalletaan kynnystä lähteä mukaan Ryhti-maailmaan käyttäjille. Pullonkaulojen tunnistaminen ja mahdollisuuksien mukaan purkaminen.
 - Ryhti-hankkeen puitteissa tehdyn sanastotyön rooli ja hyödyntäminen myös kira-alan ulkopuolella.
 - Tietomalli- ja sanastotyön saaminen käyttöön myös muissa on kuin lain edellyttämissä tapauksissa.

Työn keskeisenä tavoitteena on tukea tietoisuuden jakamista rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuustyön tuloksista ja aktivoida keskeisiä sidosryhmiä niiden käyttöönottoon ja hyödyntämiseen.

Yhteentoimivuustyön tulokset =
rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuustyössä tuotetut
sanastot, tietomallit ja koodistot

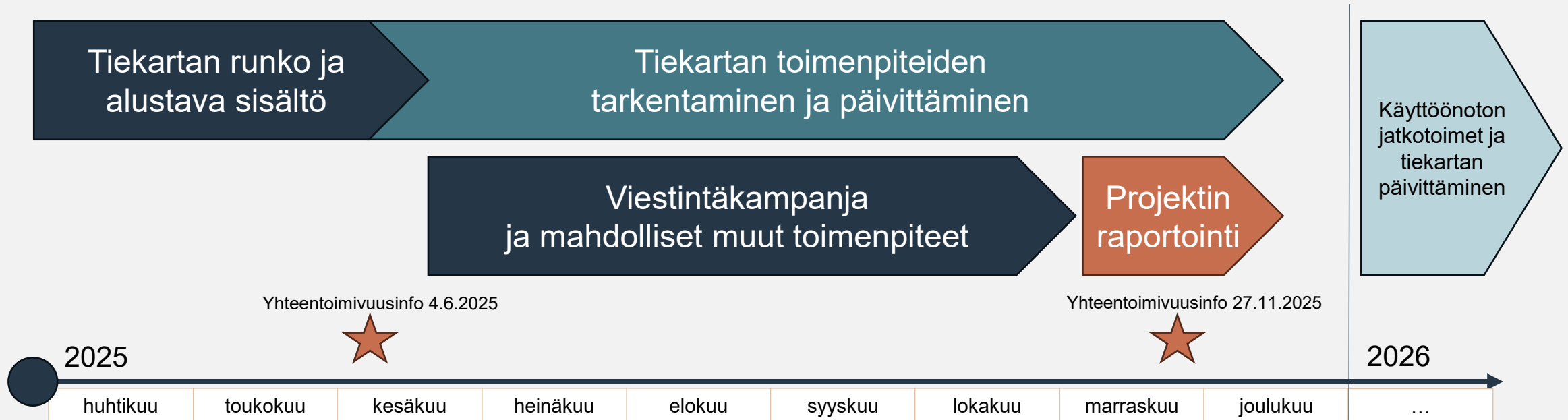

Projektissa toteutettavat tuotokset

- Työssä laaditaan **tiekarttamuodossa suunnitelma Ryhti-tulosten käyttöönoton edistämisestä**.
 - Ryhti-tulokset = rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuustyössä tehdyt määrittelyt: sanastot, tietomallit ja koodistot
 - Tiekartan rakenteen muodostamisessa hyödynnetään Tampereen yliopistossa kehitettyä tahdikkaan implementoinnin TAIMI-mallia
 - Suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet ja metodit valitaan asiantuntijahaastatteluihin ja sidosryhmien kommentteihin perustuen.
- Suunnitelman pohjalta toteutetaan **priorisoidut toimeenpanokampanjan toimenpiteet**.
 - Toimenpiteisiin lukeutuu **viestintäkampanja** ja muut toimenpiteet voivat olla esim. uutiskirjeitä ym. aineistoa esimerkiksi korkeakoulujen henkilökunnan käyttöön tai pilottien toteuttamista
- Projektiin sisältyy **kahden yhteenvoimivuusinfon järjestäminen**.

Projektin ja käyttöönoton aikataulu

9.00-9.10 Alkusanat ja tilaisuuden tavoite

Anssi Hänninen, ympäristöministeriö

9.10-9.30 Uusimmat tulokset Ryhti-hankkeesta

- Sanastotyö tietomallikäsitteistä – Katri Seppälä, Sanastokeskus
- Rasti2-projekti – Tiina Perttula, Ramboll

9.30-10.15 Miten rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulokset saadaan otettua käyttöön?

- Yhteentoimivuustyön tulokset käyttöön –projektin esittely – Kaisu Laitinen, Ramboll
- Paneelikeskustelu: Puheenvuoroja Ryhti-tulosten käyttöönottajilta. Panelisteina Tiina Perttula (Ramboll), Outi Maisalmi (Väylävirasto) ja Teija Soini (Helsingin kaupunki)
- Tiekartta rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulosten käyttöönottoon – Kaisu Laitinen, Ramboll

10.15-10.25 Kysymykset ja kommentit

10.25-10.30 Mitä tästä eteenpäin ja miten voit osallistua?

Paneelikeskustelu: Puheenvuoroja Ryhti- tulosten käyttöönottajilta

Panelisteina:

Tiina Perttula, Ramboll

Outi Maisalmi, Väylävirasto

Teija Soini, Helsingin kaupunki

Tiekartta rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulosten käyttöönottoon

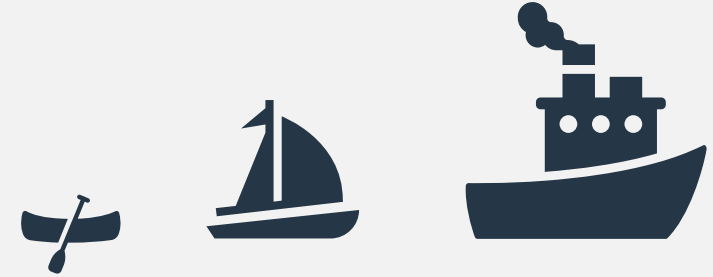

Miten käyttöönotto tapahtuu?

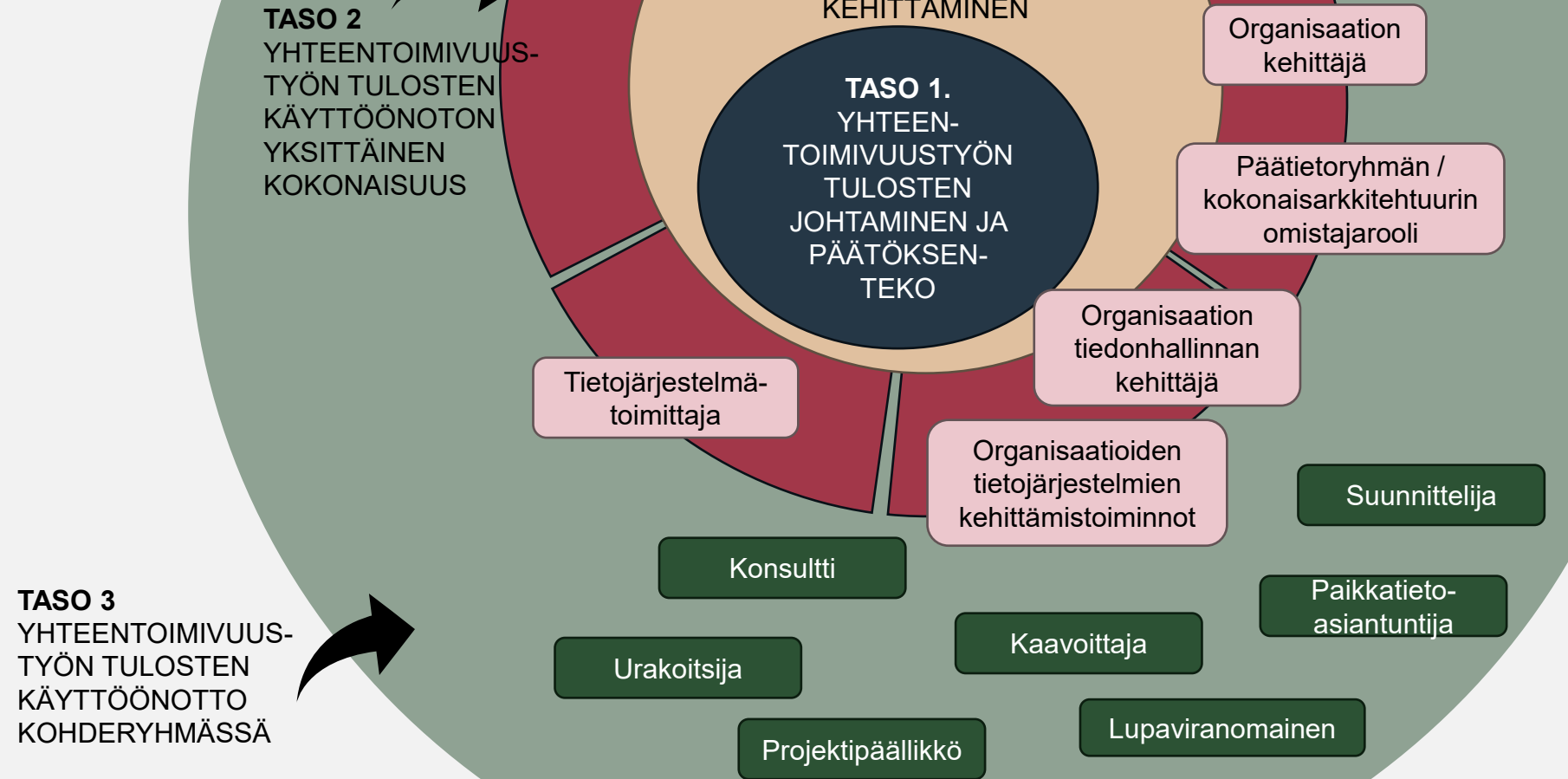

Vaikuttavan käyttöönoton (implementoinnin) ketju

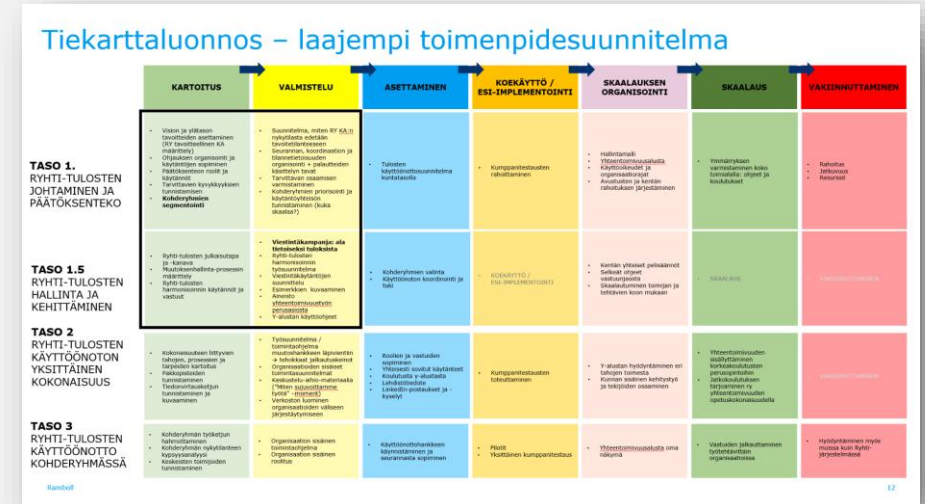

Kuka on käyttönottaja?

Esimerkkejä viestintäkampajan toimenpiteistä

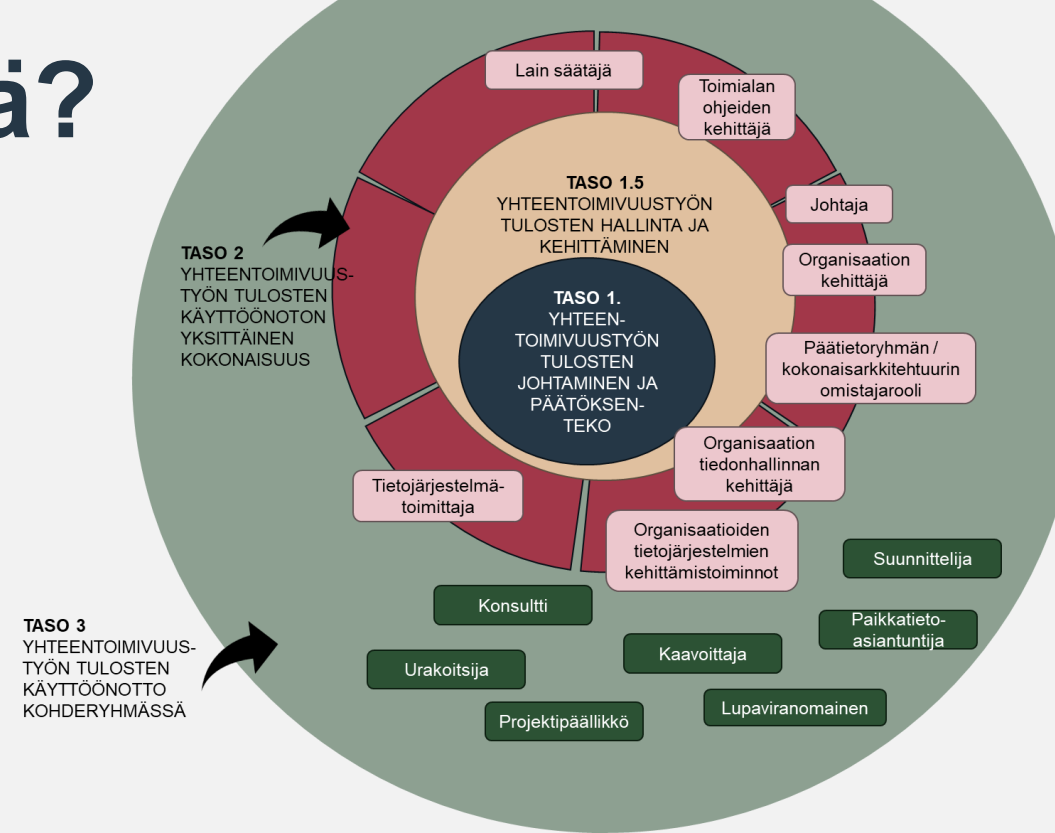
- Kohderyhmien segmentointi
 - Julkinen, yksityinen, yleishyödyllinen
 - Käyttöönoton tason mukainen ryhmittely (johtaja, kehittäjä, soveltaja)
 - Alalla olevat, alalle tulevat, alaa kehittävät
- Koulutus- ja viestintämateriaalien tuottaminen perusasioista
 - Yhteentoimivuustyön perusteet ja hyödyt
 - Yhteentoimivuusalustan pelisäännöt ja ohjeet rakennetun ympäristön osalta
 - Esimerkkien kokoaminen (esim. kumppanitestaukset)
- Oppi- ja tutkimuslaitosten roolin hahmottaminen alan osaamisen kehittämisessä
- Käyttöönoton organisoinnin ja roolituksen vaihtoehtojen hahmottaminen
- Tilaisuuksien järjestäminen: infot, työpajat, yhteistyöfooromit, livedemot, ...

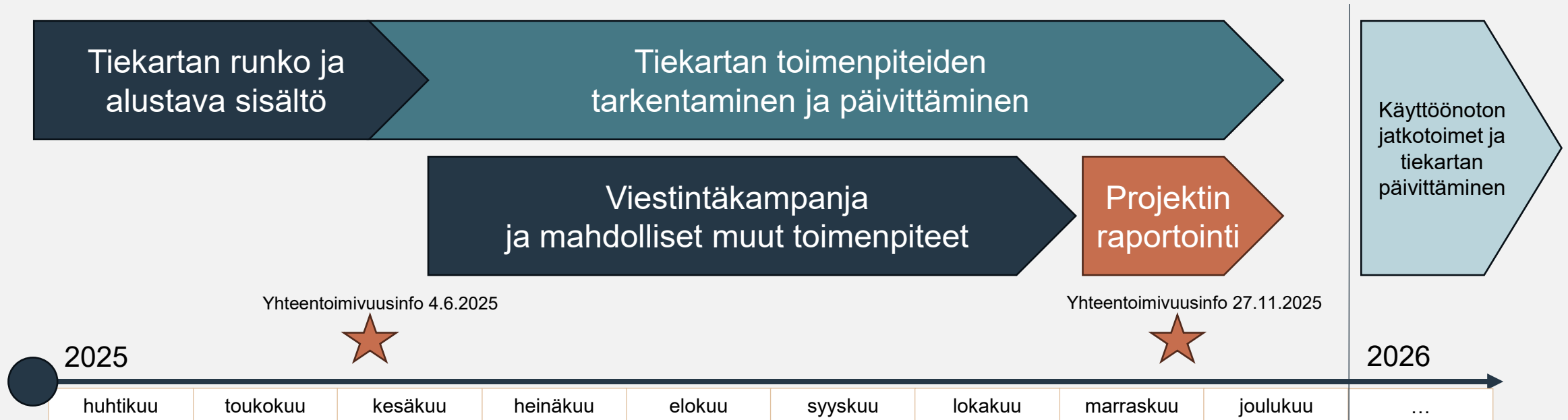
Mitä voit jo nyt tehdä?

- **Tarkastele** oman toimintasi tietotarpeita ja toimintaa
- **Tunnista** yhtymäkohdat ja tiedonhallinnan kehitystarpeet
- **Tutustu** yhteentoimivuustyön tuloksiin
- **Testaa** miten ja mitkä y-tulokset sopivat toimikenttääsi
- **Toteuta** kehitystoimia ja laadi suunnitelma, miten voit käyttöönottaa tulokset omassa organisaatiossasi

Projektin ja käyttöönoton aikataulu

9.00-9.10 Alkusanat ja tilaisuuden tavoite

Anssi Hänninen, ympäristöministeriö

9.10-9.30 Uusimmat tulokset Ryhti-hankkeesta

- Sanastotyö tietomallikäsitteistä – Katri Seppälä, Sanastokeskus
- Rasti2-projekti – Tiina Perttula, Ramboll

9.30-10.15 Miten rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulokset saadaan otettua käyttöön?

- Yhteentoimivuustyön tulokset käyttöön –projektin esittely – Kaisu Laitinen, Ramboll
- Paneelikeskustelu: Puheenvuoroja Ryhti-tulosten käyttöönottajilta. Panelisteina Tiina Perttula (Ramboll), Outi Maisalmi (Väylävirasto) ja Teija Soini (Helsingin kaupunki)
- Tiekartta rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyön tulosten käyttöönottoon – Kaisu Laitinen, Ramboll

10.15-10.25 Kysymykset ja kommentit

10.25-10.30 Mitä tästä eteenpäin ja miten voit osallistua?